

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	1 frt	Egészévre	4 fr.
Félévre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Főfős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadónálhoz címzendők. — Hirdetések, valamint nyilvántartási közlemények mérsékelt áron számíthatnak.

A szocializmus.

A társadalmi életnek az idők folyamán kifejtett szerkezeti részei annyira egymásba illeszkednek s oly céltudatos erőfeszítést igényelnek, hogy az organikus összműködés megzavarása, veszélyeztetési az üdvös alkotások s az egyöntetű munkásság sikerét.

A szocializmus czégére alatt, ezen társadalmi szervezet megbontására törekszik a félműveltség kifelezamodott észjárása s hirdeti oly elvadult tanokat, melyek az életben soha meg nem valósíthatók.

Teljes egyenlőség! Ez a szocializmus jelszava.

Szép elméletben, de a gyakorlatban kivihetetlen s ezen üdvözítő tan hirdetői maguk jönnének zavarba, ha egyszer arra ébrednének, hogy nem parancsol senki, de nincs is kinek parancsolni, mert minden ember egyforma.

A szocialistákban ninesen hazafias érzés. Elvük a hazátlanság, mely az áldatlan pártviszály folyamán ez évben már

kétszer, nyilvános tüntetésben jutott kifejezésre az ország szívében, a fő- és szék-városban. Ezért tartjuk időszerűnek a kérdéssel e helyen foglalkozni.

Petrosényben s egyáltalán a Zsilvölgyben nines talaja a szocializmusnak. Mindössze egy ember van Petrosényben, aki szocial-demokratának vallja magát s a korosmák X lábu zöld asztalánál stentori hangon szokta is proklamálni az elesélt tanokat, de a józan és eszélyes munkás nép a maga természetes észjárásával ugy lefózi, hogy szégyenkezve sompolyog tovább. És ez a józan gondolkodás olyan mint az egészséges test; melyből kiválik a kóranyag. Nemzeti szempontból nagy áldás, hogy az országnak ezen vég- és védbástyáján nem fertőzi meg az emberek lelkét a veszélyes tévtanok miazmája. Legközvetlenebbül a helybeli bányatársulat igazgatósága s általában a zsilvölgyi nagyiparvállalatok vezetőségei vannak azon helyzetben, hogy a veszélyes elemeket innen kiküszöböljék s ha szükség volna rá, meg

is tennék. A politikai hatóság lelkiismeretes buzgalommal örködik szintén a nép nyugalma fölött, hogy veszélyes tanok hirdetésével meg ne zavartassék. A lelkészek a szószékről, a tanítók a katedráról munkálkodnak azon, hogy a társadalmi rendet veszélyeztető bűnös üzelnek termékeny talajra ne találjanak itt.

Ilyen tiszteletre méltó tényezők mellé lapunk is készséggel csatlakozik, hogy megismertesse azt a galád eszeveszettséget, mely a szocialdemokraták január 15-iki és február 19-iki tüntetésében Budapesten kifejezésre jutott.

Teljesen irrevelans, hogy 100.000, vagy ezer ember vonult-e fel a Marseileise izgató hangjai mellett, a szomorú tény azonban tagadhatatlan: a megjelent szocialisták tüntettek a magyárság ellen, hazátlan elvüknek megfelelőleg visszautasították a nemzeti színű zászlókat, sőt megtépték és sárba hurezolták azt, mert elyhű szocialista nem ismer nemzetet s nem visz nemzeti zászlót még akkor sem, ha az átkozott

PETROSÉNY és VIDÉKE TÁRCZÁJA.

A deres haj.

A deres haj mi más volna,
Mint az idő pókhálaja;
Melylyel ha már reá kapott:
Beszövi az áldozatot.

Szövi, köti, fonogatja,
Tömöttebbre, szorosabbra,
Azt se tudjuk mi a bajunk,
Csak megállunk, leroskadunk.

De oly könnyen mindenkinek
A hálót ám nem veti meg!
Okos ember, okos fővel
Csak játszik a vén idővel.

A kalapját földre vágja,
Piros csóvát tűz ki rája;
Piros csóvát bokréttából,
Hogy az időt tartsa távol.

S ha nines ennek fogantja:
A cigánygyal ráhúzatja,
És bor mellett, zene mellett,
Ébreszti az alvó kedvet.

Majd viharos táncra herül,
Rakja, járja szünetlenül;
Olyan szépen, hogy végtére
Az idő is tánczol vele.

Jakab Ödön.

A koronatanu.

A nap leáldozott, lángsugárai lilaszinbe játszó vörvörösre festék a nyugoti égboltot. Lassan-lassan beállt a szürkület s beesteledett.

A végtelennek látszó pusztaság ilyenkor a legélénkebb. A nyári nap perzselő heve ellen, árnyas helyet keres ember és állat egyaránt. Alkonyat tájban hajlítják ki a juhnyáját legelni, a tehén esordát meg akkor tereli haza a pásztor, fejni.

A vezérürük kolompjának disszonans hangkeveréke nem téveszti meg a juhász, ő sötétben is tudja, merre legelész a szomszéd nyája, meg az övé.

Ha messzire ellegelészet a falka, utána küldi a polit s az néhány percz alatt összereteli s visszahajtja a nyáját. A pásztorok meg botra támaszkodva a legmagasabb buczka tején főzik a tervet.

— Szép szöke üszője van Gyúki Marezinak, ugy-e ezimbora? Mondá jelentős hangnyomatekkel Tódor Gergő, Nebizdrá Menyhértnek, gamós botjával odább lökve egy lombhán mászkáló szentjános bogarat.

— Hát hiszen marad annak még több is
— En is ammondó vagyok,
— Majd ha a kaszás éjfél mutat, elmegyünk érte.

— Egy kis paprikás hajnalra nekem is csak elsmakkolna.

— Akkor meg is éhezhetünk. Fialat hús hamar föl s hamar elemésztdik.

Éjfelután két órakor ott párolgott a Tódor Gergő asztalán egy nagy bogrács paprikás. A felesége csak a kész étel mellé ült. A juhászok nem bízzák a paprikáshús főzést az asszonyra. Ők tudják annak savát-borsát úgy megadni, hogy a viczispán is megnyalna utána a száját.

Az asszony már tudja, hogy nines szükség kérdezni, honnan s hogyan került az étel az asztalra s hol van a többi hús, meg a jó-

burzsoá hatalom ellen tüntet. Ő csak a nemzetközi szociáldemokráciát, önmagát éljenzi. Pereátot kiált minden kormányzatra, minden felsőbbiségre, minden igazgásra s az osztályok vesztére tör. A nemzeti és a hitélet előtte átkos fogalmak, Nem ismer hazafias, nem ismer vallásos érzületet. Ilyen elemek, ilyen felforgató tanok követői a szocialisták.

A munkaszeretet, a társadalmi és közrend érzete nem engedi meggyökeresedni itt, nálunk, az örült elvek fertőző hajtásait. Népünk irtózik tőle, mint a pestistől, mely ha egyszer inficiálja, tönkre teszi a félrevezetetteket.

A villám szárnyain rohanó fin de siècle levegőjét az exotikus tévelygések bódító párával telítik s ez a századvégi mámor elhomályosítja a szemhatást, eltompitja az érzékeket, exaltálja az idegeket s érzékeny csorbát ejt az ember egyik legdrágább kincsén, a jogtiszteleten s felforgatja a jogrendet. A dekadens jelenségek legképtelenebb tunultusa fordul elő ott, hol a szeszresszió üli orgiáit. Eltompulnak, eldurvulnak az erkölcsök s a szép, a nemes, a jó, csak a lomtár régi, rovancsolás alá nem kerülő rejtekeiben, mint penészvirágok jelentkeznek ott, hol a szocializmns felüti hidraféjét. Ámde a jogtisztelő társadalom elég erős ahhoz, hogy azok a felhők, melyek ezt a levegőt járják s viharokat szórnak szanaszét, meg ne téveszszék az emberek józan esztét.

szág bőre. El van az úgy rejtve, hogy a komiszárius szaglalódzhatik utána.

Keveset beszéltek a vacsoránál s olykor-olykor jót húztak a csikóbőrös kulaesból.

A Pista gyerek is felébredt. Ott gubbaszkodott este óta a kuczkoába dobott vaczokban s két öklével törölgette ki szemeiből az álmoságot.

— Agygyék kendtek nekem is, nyafkálkodott a gyerek félgyeregreve.

— Gyere ide no! De aztán se tudj, se láss, különben kicsavarom a nyelvedet, — mondá szigorú hangon az apa.

— Nem vagyok bolond, fogadodzik a fiú, ki ezalatt az asztalhoz kuporodott s elövette a fanyelű bicskáját.

Előbb félretolta maga előtt a húst s néhányszor belemártott egy-egy falatot a csillogó piros lébe s aztán vett húst. Ez az illendőség s Pista mőresre volt tanítva.

—Egyszer-kétszer mártani,

Aztán húsát rántani.

Ez az alföldi parasztnak olyan illemtana, mely ellen a világért sem vétene.

Pistának a szájához emelte az apja a kulacsot, mert a 9 éves kölyök a hús itczésből maga nem tudott volna inni.

Mikor virradni kezdett, eloltották a fagygyú gyertyát, eltakarítottak mindent, még egy morzsa sem maradt az asztalon.

A mi népünk tisztességes megélhetését biztosítják az itteni iparvállalatok s nincsen oka elégedetlenkedni, tiszteli a munkaódot s meghajol annak humánus rendelkezése előtt. Örömmel hajlunk meg mi is munkás népünk józan gondolkozása s azon jogtisztelete és erkölcsi érzülete előtt, mely a szocializmus rákfenéje ellen immunissá teszi.

Alakítsunk temetkezési-egyletet.

Petrosény községnek czéltudatos haladását kénytelen elismerni mindaz, a ki az itteni viszonyokat ismeri. Minden téren a fejlődésnek öröndetes jelenségeivel találkozunk. A megélhetés, vagy — valljuk be őszintén —, az anyagi jólét biztosításáért kifejtett tevékenységünknek, minden gondunkat igénybe vevő munkásságában nem igen gondoltunk véges a földi élet határánál bekövetkező tisztességes temetés szükségességéig.

Léha gondolkozás az, hogy ha meghalunk, úgy sem hagynak eltemetetlenül.

Ha egy családtag, különösen ha a kenyérkereső családfő elhal, súlyos gondok nehezülnek a hátramaradottakra, különösen ha temetési költségek azonnali előteremtésének kényszerűsége is fenforog.

Ezen a nyomasztó helyzetben enyhíteni, humánus feladata a temetkezési egyletnek.

Majd minden községben van ilyen egyesület s működésének üdvös voltát, az árván maradt hátrahagyottak eléggé nem áldhatják.

Nem hiszem, hogy Petrosény előrelátó, józan gondolkodású lakossága be nem látná ily egyesület szükségességét.

Számtalan községben a kölcsönös tűzkár biztosítás is hasznosnak bizonyult. Miért ne? Károsodás esetén megtérítik a szövetkezet tagjai a kárt. A tagoknak néhány krajczárjával száz forintokat tevő kár lesz, helyreépítolva.

Hasonló szövetkezés útján a tagoknak néhány fillérjével előforduló halálozások esetén 50—100 firtot fizethet ki azonnal az egylet.

Megrendítő súlyos veszteség esetén, mennyire vigasztaló az a tudat, hogy a temetési költség azonnal rendelkezésre áll, csak az anyakönyvvezető tanusítványát kell a pénzkészletnél felmutatni.

A szervezkedés részleteibe nem bocsájtkozom. Ennek megállapítása az érdekeltek feladata.

Emberbaráti szeretetből tanulmányozás tárgyává tettem több temetkezési egylet szervezetét s csak tájékoztató rövid ismertetést kívánok nyújtani a szövetkezés alapelveire nézve, melyek nálunk is mérvadók lehetnek.

A temetkezési egyletnek tagja lehet minden 12—50, illetőleg 50—70 éves egyén, hitfelekezeti és nemzetiségi különbség nélkül. Tehát egy családnak több tagja is beléphet az egyesületbe. Felvétel alkalmával minden tag fizet egy, vagy két koronát, a szerint a mint pld. 100, vagy 200 koronát kíván halálesetére kifizettetni.

A belépési díjak pénzkészletként kezelendők a czélból, hogy ha egy, vagy rövid időközben több tag is elhaláloznék, a temetési költséget abból azonnal ki lehessen fizetni. A ki a beiratási, a felvételi díjat lefizette, annak halála esetén a száz, vagy kétszáz korona azonnal kifizetetik a temetési költséget viselő hátramaradottaknak.

A rendelkezési alap pótlására minden tag fizet minden haláleset alkalmával, csak is akkor, 20—40 fillért, a szerint, a mint

Fecske csiripeléskor már Nebizdrá is ott feküdt a juhszálon.

A nyáj is nekifeküdt. Egész éjjel jölkött harmatos füvel. A puli vigyázott rá, Mikor a nap jegénye nyárfá magasságig emelkedett, Gyúkiék járasszéi tanyája körül összevissza nyüzsgött a ház apraja-nagyja.

Elindultak a nyomon s elcsapásoltak az országútig. Tovább nem lehetett, ott elveszett a nyom.

— Ez a Tódorék munkája volt, sopánkodék a káros.

— Én is rámernék hitelni, fogodkozik az öreg béres.

— De nini, Nézze kend csak gazduram, ott a semlyék oldalban ki van a Száva nyujtókodva, mondá a kisbéres.

— Megetették a zsványok. Jobban sajnálom azt a kutyát az üszónél.

— Te Miska! Fogd be a Tündért, meg a Bársonyt, parancsolá a gazda a kisbéresnek. Ti meg — Jóska — addig szemfüleskedjete egy kicsit, a míg én a városból a komiszárius urtól visszajövök. Azt gondolom, hogy frustokra a csendlegények is itt lesznek a biztos ural. Ha pár százasombba kerülne is, de a kutyáért megezinczogatok valakit, fenyegetődzék az öreg Gyúki.

Egy órányira volt a város, de kis félóra múlva már azt kérdezte Gyúki az inspektós pandurtól:

— Felkelt e már a tekintetes ur?

Éppen öltözködik, válaszolt a kérdezt; most vittem be neki friss mosdóvizet a kútból.

— Mi a baj Gyúki bácsi? Kérdé az alakon kiszólva a biztos. — Kerüljön kend bel! — Megloptak az éjszaka. Tessék azonnal kijönni.

János! Nyergeljete, megyünk azonnal, mondá parancsoló hangon a biztos.

A tanyaszomszédok gyerekei a parlagon legeltették a bárányokat s játszadoztak.

Tódor Pista eldicsekedett vele, hogy az éjszaka milyen jó paprikást evett.

Gyúki Tóni ezt elreferálta otthon az apjának. A csendbízott előtt sem tagadta a Pista gyerek az éjjel náluk történeteket.

Tódor Marczit, meg Nebizdrá Menyhértet a gyerek vallomása alapján vasra verve vitték a megyeház börtönébe s a fiút a várnagy gondozására bízták, hogy senkivel se érintkezzen.

A tolvajok tagadtak mindent. A házkutatás nem derített fel semmit. Egyedüli bizonyíték a fiú vallomása volt.

Kitűzték a végtárgyalást. Vadlottak mindent tagadtak.

— Jöjjön be a koronatanu, mondá a törvényszéki elnök a börtönőrnek.

Tódor Pistát kézen fogva vezette be a várnagy s biztatta, hogy ne féljen, beszéljen bátran s mondjon el mindent úgy a hogy volt,

100, vagy 200 koronára iratkozott részvényesnek.

Ily módon, alig észrevehető, alig érezhető hozzájárulással a temetkezési alap, — 4—8 száz korona — teljes épségében készletben tartatik a tagok megterhelése nélkül.

A temetési költséget az elhaltak adóságaért nem lehet lefoglalni, ami szintén nagy megnyugvására szolgál a hátrahagyott családtagoknak. A felmerülő — csekély — időszaki befizetésekkel szemben a temetkezési költségre való igény tehát teljesen biztosított. Az egyet üdvös volta iránt, tehát csak az támaszthat kételet, a kiben nem él a tartozó kegyelet s a kiből kihalt a gondos előrelátás érzete.

Tisztelettel felkérem tehát Petrosény és vidékének az ügy iránt érdeklődő lakosait, hogy a szervezkedés megbeszélése, az alapszabályok megalkotása céljából Petrosényben, az *ipartestület helyiségében* f. é. márczius hó 5-én d. u. 5 órakor minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Joanovics János.

UJDONSÁGOK.

— **A második tél.** Karácsony és újév között volt már néhány napig tartott enyhe telünk. Azután szép tavaszi időjárás volt egészen f. hó 22-ig, a midőn hófellegek borultak a hegyormokra, előbb apró, majd nagy pelyekben úgy havazott, hogy más nap reggelre vastag hólepel borult a tájra s tényleg beköszöntött a második, az igazi tél. Azóta éjjelenként erősen fagy, lábunk alatt csikorog a hó s árnyas helyen nappal sem enged. Meddig tart ez az igazán hideg időjárás? Azt hisszük nem sokáig s a koresorlyázók öröme elolvad a hóval és jéggel.

— **Az új magyar kormány.** Az áldatlan párt küzdelem megbuktatta a Bánffy kormányt. Ő Felsége Széll Kálmán v. b. t. tanácsost bízta meg a kabinetalakítással. Az új-kabinet következő alakul meg, illetve kinevezés céljából a királynak felterjesztetik s valószínű, hogy a

Az elnök nyájas szavaira a fiú elmondta, hogy mikor ő éjjel felébredt, az édes apja, édes anyja, meg Nebizdrá szomszéd az asztalnál vacsoráltak. Ő is éhes volt, Csiklandozta az orrát a gőzölgő gulyáshús szaga. Őt is odahívták s igen jóízűen evett.

— No lássa, a saját fia a szemébe mondja az igazat, mért tagad? Mondá az elnök a fővádlnak.

— Megkövetem a tekintetes törvénytevő urakat, az én fiam nem mond igazat. Én a juhoknál voltam egész éjjel s csak frustuk előtt hajtottam haza a nyáját, fejni.

— No fiam, mond el tovább, hogy mi történt még nálatok akkor éjjel? Kérdé elnök a tanutól.

— A csikóbőrös kulaesből bort is adott édes apám, aztán én tovább ettem. Egyszer valami inashúst vettem ki s nem bírtam elrágni. A kezemmel és fogammal húztam s egyszer csak, a mint erősen húztam, elszakadt s én a falba ütöttem a fejemet, mire felébredtem.

Hát te álmodtál az elmondottakat? Kérdé az elnök nem titkolt bosszúsággal.

Igen! álmodtam, felelé határozottan a koronatanu.

Vádlnak felmentették.

hivatalos lap már legközelebb közölni fogja az új ministerium névsorát, melyszerint: Elnök és belügy: Széll Kálmán, kultusz: Wlasics Gyula, igazságügy: Plosz Nándor, kereskedelem: Hegedüs Sándor, pénzügy: Lukács László, földmívelés: Darányi Ignác, honvédelem: Fejérváry Géza br., Horvát-Szlavon: Cseh Ervin. A kir. személye körül: Szécsenyi Manó gr. Közöljük ezen jó forrásból vett s az egész országot mélyen érdeklő fontos hirt.

— **Személyi hír.** Hollaki Ártur vármegyénk alispánja Piets János főszámvevővel f. hó 21-én Petrosényben a községi pénztárt s a községi ügykezelést megvizsgálták s még aznap visszautaztak Dévára.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminister dr. Halász Ákos budapesti kir. közjegyzői helyettes Maros-Illyére, Bonts Gyula dr. aradi kir. közjegyzői jelöltet Vajda-Hunyadra és ifj. Demkő Pál dr. nagy-beeskeréki gyakorló ügyvédet Dévára kir. közjegyzőkké nevezte ki.

— **Halalozás.** A dévai kir. törvényszék nagyérdemű elnöke dr. Solyom Fekete Ferencnek édesanyja 84 éves korában elhunyt. Enyhítse a vesztesség fölötti fájdalmát, az általános részvét.

— **Pályázat.** Két bányafelügyezői állásra a zalathnai főbányahivatalnál 4 hét alatt, pályázat hirdettetik.

— **Államsegély.** A m. kir. vallás- és közokt. ministerium a kimpény-szurduki gr. kel. egház-nak templom javításra 100 frt államsegélyt engedélyezett.

— **A „Petrosény és Vidéke Hitelszövetkezet”** f. hó 16-ára hirdetett évi rendes közgyűlése, közbejött akadályok miatt, egy héttel később, vagyis folyó évi márczius hó 5-én d. u. 2 órakor tartatik meg a szövetkezet helyiségében.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában részletes tudósítást adtunk a lupényi gör. kath. templom javára rendezett táncmulatságról s hiányos értesítés folytán a jelen volt urhölgyek díszes névsorából: Pepenár Jánosné, Todorán Jánosné és Vassi Jánosné urnók neve kimaradt; továbbá a felülírtések között Jakabfi Rezső és Schwemhammer István urak által fizetett 2—2 frt nem lett kimutatva, mit készséggel helyre igazítunk.

— **Az „Olvasókör” fillérestétele** egy héttel későbbre, márczius 5-ikére halasztatott. A rendezőség feladatának ismeri minél válogatottabb műsorral kedveskedni estélyei intelligens közönségének, tehát az előkészületek huzamos időt igényelnek s ez indokolja az elhalasztást. Az érdekes programot jövő számunkban közöljük.

— **A „petrosényi és járási Ipartestület”** 1899. márczius 5-én d. u. 4 órakor, saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre tagjait meghívja az elnökség. Tárgy: 1. A múlt évi zárszámadás megvizsgálása és a felmentvény megadása, 2. Az 1899. évi költségvetési előirányzat tárgyalása, 3. 16. előjárásági tag, 3 számvevő és 1 pénztárnok megválasztása.

— **Heringestély.** Bányatársulatunk derék tisztikara hangversenyyel egybekötött sikerült hering estélyt rendezett f. hó 18-án a Prokopp-féle vendéglőben. Petrosény és Lupény társadalmi életének kitűnő eseménye csaknem kivétel nélkül részt vettek a ritka élvezetett nyújtott estélyen. A társulati zenekar mint rendszerint, ezúttal is kifogástalanul játszott. Műsoron voltak: 1. Wagner F. J.: „Eberle induló”, 2. Weber C. M.: „Büvös vadász”, nyitány. 3. Ziehler: „Weaner Madeln”, keringő. 4. Millöcker C.: románcz a „Szegény Jonathán”-ból. 5. Klose Oskár: „Frühlingstraum”, nocturn két hegedűre.

6. Donizetti. „Torquato Tasso”, cavatina. 7. Szatmann „Pizzicato-Gavotte”. 8. Schlögel L. „Fleurs hongroise.” Ezekon kívül közkívánatra még több, művészileg produkált zenemű előadásával gyönyörködtek a szépszámu hallgatóságok. A menü igen izletesen, választékosan volt összeállítva. A teríték elegáns, a felszolgálás kifogástalan volt. Asztalbontás után kezdődött a táncz, mely vidám hangulat mellett éjjelutánig tartott.

— **Talált tárgy.** Egy szivartárcza depónáltatott a szerkesztőségnek, hol igazolt tulajdonosa átvetheti.

— **A „Polgári Olvasókör” és „Ipartestület”** álarozs bálján f. hó 14-én felülírtettek: Sajtos János 3 korona 4 fillér; Marek Mór, Kohn Mór 3—3 korona; Buzás Vilmos, Maderspach Béla, Reisenauer Antal, Steiner Salamon, Weisz Ignác 2—2 korona; Czihovszky József, Dombora László, Éder Ottó, Figuli Antal, Földessy Ferencz, Franz János, Grausam Károly, Hermann Adolf, Joanovics János, Jónap Henrik, Junger Simon, Klein Jakab (Vulkán), Lobstein Henrik (Vulkán), Löwy Hermann (Vulkán), Pittner József, Rotter József, Seelenfreund Vilmos, Tribus Antal, Tute József, Ungár Ignác urak 1—1 korona. Összesen 39 korona 4 fillér, melyért köszönetét nyilváníti a rendezőség.

— **Ujoneczok öröme.** Az ex-lex állapot miatt minthogy az ujoneczjutalékok ez évre az országgyűlés még nem szavazta meg, — az idei főszorozás további intézkedésig elhalasztatott. A védkötelesek ennek igen megörültek, de azt hisszük nem tart az örömiük sokáig, mert az áldatlan politikai konfliktusnak nem sokára vége lesz s az ujoneczozás is meg fog tartatni, a miről az érdekeltek szabályszerűen értesíteni fognak. Ez ügyben br. Fehérváry Géza honvédelmi miniszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz, 1897. — Eln. 99. sz. Az 1899. évi ujoneczozási előmunkálatok foganatosítása tárgyában a múlt 1898. évi szeptember hónap 6-áról 59,000 szám alatt kiadott körrendeletet kapcsán és a minisztertanács határozata alapján, ezennel elrendelem, hogy az idei főszorozás egyelőre és további rendelettemig elhalasztatik. — Erről a sorozási eljárás tisztviselők azonnal értesítendők. — Budapest, 1899. évi február hó 19-én. Fehérváry s. k. honvédelmi miniszter.

— **Nyomatás nyomdafesték nélkül.** Nagyjelentőségű találmányról ad hírt a francia Montieur Industriel. Green angol mérnök feltalálta, hogyan lehet nyomdafesték nélkül nyomtatni. Az új gépet Croydonban (Anglia) előkelő és híres szakférfiaknak bemutatták s minden kísérlet pompásan sikerült. Különös kémiai papírost készítenek az új gépekhez s villamos áram útján eszközlik, hogy az a hely, melyet a betű érint fekete lesz. A kísérletek eddig pompásan sikerültek s ha a jövőben is sikeres lesz, nagy átalakulások következnek be a nyomtatás művészetében.

— **Beküldetett.** A legelőnebb forgalmu közlekedési út Petrosényben az, mely a vasuti állomáshoz vezet. Ez a folyton emelkedő út a r. kath. templomig párhuzamosan halad a vaspályával, melytől korlát választja el; de éppen a gyalog és kocsit út legmagasabb fekvésű részén 20—30 méternyi hosszúságban hiányzik a korlát s ha valaki véletlenül megesuszik, vagy a folyton közlekedő vonattól, esetleg egyébként a lovak megbokrosodnak a legnagyobb szerencsétlenség történhetik; ember és fogat a meredek lejtőn éppen a sínekre gurul. Kevésbe kerülne azt a korlátot megcsináltatni s a szerencsétlenségnek elejét venni.

— **A haladó Japán.** Az ázsiai népek között kétségkívül a japánok sajátították el leginkább az európai műveltséget. A kultúra iránti fogékonyságuknak köszönhetően a japánok fényes diadalukat a náluk sokkal hatalmasabb, de zűlélt körülmények között és mazazmusban tengődő kínai birodalom felett. Az előre törekvő állam most arra készül, hogy a világnak az ipar, művészet és tudományosság terén elért eredményeket bemutassa. E célból 1902-ben nagy kiállítást rendeznek az országnak mindinkább európaasodó fővárosában, Tokióban. Az ország e békés mérközésére nemcsak az ázsiai népek lesznek hivatalosak, hanem az összes európai nemzetek, sőt a világ többi kultúrnepei is. A kiállítás tehát igen érdekes lesz nemcsak azért, mert egy előre törekvő ifj. nemzet sikereit mutatja be a világnak, hanem még inkább azért, mert ez lesz az első kiállítás Ázsiában, melyen a legöregebb világrész összes vad és félvad népei békés versenyre kelnek egymással.

— **Evés után nyugalom.** Minden munka, melyet a test végez, tulajdonképpen égési folyamat és miután égés csak éleny hozzájárulása mellett lehetséges, tehát szükséges, hogy a vér, mint az éleny közvetítője, nagyobb mennyiségben jusson azokhoz a szervekhez és testrészekhez, melyeknek a munkát végezniök kell. A ki nehéz szellemi munkát végez, az teste súlyos károsítása nélkül nem végezhet egyúttal nehéz testi munkát is. Ugyanez áll az emésztőszervek munkájára vonatkozólag is. Ha azt akarjuk, hogy az emésztőszervek a táplálékot sikeresen kihasználják, akkor nem szabad a testet egyszerűsminde más munkára is kényszeríteni. Évés után pihenjünk, de ne aludjunk. A pihenés az illető egyénisége szerint tarthat hosszabb-rövidebb ideig, de két óránál több időre senkinek sincs szüksége. E szabály ellen még mindig nagyon sokat vétkeznek az emberek, különösen a munkaadók, kik sokszor szem elől tévesztik, hogy alkalmazottaik iránt felebaráti szeretettel tartoznak.

— **A halálbüntetés.** Jogtudósok s bölcsesek, egész irodalmat képező szakmunkákban fejtegették a halálbüntetés jogosultságát, szükséges, vagy emberietlen voltát. Ezen szempontból nem szólunk ezen borzasztó kérdéshez, csak a legkegyetlenebb halálról emlékezzünk meg azon alapon, mert a kivégzés mint legsúlyosabb büntetés, csaknem minden államban alkalmaztatik. Legkegyetlenebbnek tartják a lefejezést. Dr. Cinel párisi tanár nagy feltűnést keltett a napokban azon fejtegetésével, hogy a lefejezés, melyet eddigelé a leghumánusabb kivégzési módnak tartottak, éppen ellenkezőleg a legkegyetlenebb az összes modern halálbüntetések között. A fanezia tudós azt állítja, hogy a fejvesztés után kifolyó vér kezdetben majdnem teljesen a testből ered, míg a fejben rejlő vér csak lassankint szívárog ki a fejből. Ennek folytán az agy még lefejezés után két óra múlva is elegendő táplálékot kap a működésre, sőt a vérkeringés csak három óra múlva szűnik meg benne végképpen. Ez idő alatt tehát a szegény kivégzett ember, illetőleg levágott feje hallja, látja és érzi, a mi vele és körülötte történik, mi kétségkívül pokoli kínokat okoz neki. Dr. Cinel állítása szerint tehát a guillotine által végbemenő kivégzés a leghosszabb és legkegyetlenebb halálnem, melynek alkalmazása homlokegyenest ellenkezik a modern igazságszolgáltatás humánus elveivel.

Nyiltér.')

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répamagvakat, mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdaközönség tájékoztatásul, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédezésül kijelenteni, hogy a vidéki ismét-eladóknál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégmentől származóknak, melyek vagy az én ólomzárammal vagy egy álló medvét jelképező

törvényszékieleg bejegyzett védjeggyel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

MAUTHNER ÖDÖN,
cs. és kir. udvari szállító
magkereskedése
Budapest, VI., Andrassy-ut 23. sz.

2—2

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

Haszonbéri hirdetmény.

A petrosény határban „La pojenile Teji“ nevű 1500 kat. hold terjedelmű havasi legelő az 1899. évi legeltetési évadra nyilvános árverés útján haszonbérbesíttetni szándékoztatik.

Bérleti szándékozók felhivatnak

f. évi márczius hó 8-án d. e. 9 órakor

Petrosényben a községi jegyzői irodában megjelenni, hol is a feltételek megtekinthetők lesznek.

Lészay János,
törvényszékieleg kinevezett zárgondnok.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi szolingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvásárlás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségektől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

Darabja 3 frt.

A penge ***esillagos aczélból és a többi részei alpacéból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 frt.

Megrendelhető : 21—26

POLLÁK SÁNDOR főbizománysnál
Budapest, V. ker., Kálmán-utca 15.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

GAZDATISZT

ki a gazdaságban

kellő jártassággal bir és jó bizonyítványai vannak

alkalmazást

keres.

Szíves megkeresések
a kiadóhivatalban.

E L A D Ó

egy-kóberes fiákker, egy hordó-szállító kocsi, egy létrás ígás-kocsi, egy pár kocsilétrá, egy ígás-szán, egy séta-szán és egy pár lóra való hám

jutányos ár mellett, együttesen vagy külön-külön is.

Megtekinthetők Petrosényben Hermann Adolfnál.